

καθ' ὀλοκληρίαν. Αἱ οἰκοδομαὶ δὲν ἔχουσι πράγματι τὸ ἔκτακτον οὐδὲ παρουσιάζουσι ἀπαιτήσεις καλλιτεχνικοῦ ρυθμοῦ· ἀλλ' εἶνε τέλος ἀπτικαὶ οἰκίαι, καταστήματα ἐμπορικά, καραβὰν σεράια εὐρύχωρα καὶ πᾶν ὅ,τι ἀπαιτεῖται πρὸς συμπλήρωσιν τῶν ἐκδηλώσεων πόλεως ἀνατολικῆς, λαμβανούσης ἤδη καὶ τὴν τάσιν εὐρωπαϊκῆς μορφώσεως. Θὰ ἔλεγέ τις ὅτι πράγματι εἶνε πόλις περισώζουσα βυζαντινὴν τινα παράδοσιν, καὶ τὸ τουρκικὸν πνεῦμα ὅπερ διήλθε δι' αὐτῆς, ἐὰν παρήλθεν ἤδη συμπαραλαθὼν ὅ,τι ἐπαχθὲς καὶ δυσάρεστον, κατέλιπεν οὐχ ἦττον ὅ,τι ἡδύνατο νὰ φέρῃ ἀγαθόν. Καίτοι ἀληθῶς εἶπειν τὸ τουρκικὸν πνεῦμα δὲν ἀντιπαρήλθε τέλος αὐτόθεν. Ἡ Τύρνοβος εἶνε ὑπὸ τὸ κράτος τῶν προσφάτων ἀναμνήσεων ὑποθαλαπομένων ἔτι ὑπὸ τῶν παροικούντων ὀθωμανῶν. Ἐν τῇ ἀγορᾷ ἡ τουρκικὴ εἶνε πάντοτε τὸ συχνότερον καὶ ἀσφαλέστερον κυκλοφοροῦν γλωσσικὸν νόμισμα, οὐδὲ οἱ ἰθαγενεῖς ἐν τῇ πόλει Βούλγαροι αἰσθάνονται ἀπέχθειν ἵνα μεταχειρίζωνται αὐτήν. Φαίνονται μᾶλλον ὥσπει θέλοντες νὰ καθυποτάξωσι τὴν γλῶσσαν τῶν προτέρων δεσποτῶν εἰς τὸ νέον σύστημα, καὶ δὲν αἰσθάνονται βαρὺν ἤδη τὸν ζυγὸν τῆς γλώσσης εἰς τὰς ἀγοραίας σχέσεις, ἀφοῦ ἅπαξ ἀπέβαλον τὸν πραγματικὸν ζυγὸν τῆς διοικήσεως. Τὸ πνεῦμα τοῦ εὐρωπαϊκοῦ πολιτισμοῦ ἐπαισθητῶς οὐχ ἦττον ἐπιπνέει, διὰ θύρας ὅμως ἧτις δὲν δύναται νὰ χαρακτηρισθῇ καθ' ὅλα εὐρωπαϊκῇ. Ἡδὴ καὶ πρότερον οἱ κάτοικοι διετίθοντο εἰς ἐπικοινωνίαν μετὰ τοῦ Ρουσσουκίου καὶ τῶν εἰς τὴν ἀριστερὰν ὄχθην τοῦ Δουνάβεως χωρῶν. Ἐκεῖθεν ἀκόμη ἐπαφίεται ἐπίπνοιά τις ἡθῶν ἡμερωτέρων, περιβολῆς νεωτεριστικωτέρας, ἀλλὰ καὶ ἐκδιαιτήσεως τινός, εἰς ἣν μόλις νικηφόρως ἀντιμάχεται τὸ παλαιὸν ταμειευτικὸν πνεῦμα τοῦ βουλγάρου καὶ ἡ μέχρι στερήσεως ἐγκράτεια. Ὁ Ἕλλην κατ' οὐδὲν συνεισφέρει πλέον ἐν Τυρνοβῷ. Συνεισήνεγκεν ἤδη ὅ,τι συνεισήνεγκε διὰ τῆς Ἐκκλησίας, ἧτις ἔσχεν ἄλλοτε ἀναντίρρητον γόητρον ἐνταῦθα καὶ εἰσήγαγεν ἀναντιλέκτως τὰ στοιχεῖα κοινωνικωτέρου βίου. Σήμερον μόλις ὑπάρχουσιν ἐν τῇ πόλει δύο ἢ τρεῖς Ἕλληγες καὶ αὐτοὶ οὐχὶ ὑπὸ τὰς ἀρίστας συνθήκας. Ἐὰν ἔλθῃ τις ἐκ τῶν τῆς Βουλγαρίας, ἐκεῖνος δὲν εἶνε πλέον Ἕλληγ μὴ εὐρίσκων οὔτε ὑλικὸν οὔτε ἠθικὸν συμφέρον ἐν τῇ πόλει ἐν ἣ ἐπάγη τὸ σύνταγμα τῆς βουλγαρικῆς ἡγεμονίας. Καὶ ὅμως ἐν τῇ πόλει ταύτῃ, τῇ ἀκροπόλει τοῦ βουλγαρισμοῦ, διασώζεται ἵχνος τι τῶν ἀρχαίων πρὸς τὸ ἑλληνικὸν πνεῦμα σχέσεων. Ὁμιλοῦσι περὶ τοῦ πατριάρχου μετὰ προφανοῦς εὐλαθείας καὶ σήμερον ἔτι οἱ ἀρχαιότεροι τῶν κατοίκων, οἵτινες δὲν ἀποκρύπτουσι τὴν λύπην αὐτῶν ἐπὶ τῷ ἐκκλησιαστικῷ χωρισμῷ· ἀλλὰ καὶ οἱ νεώτεροι, ἐκεῖνοι τοῦλάχιστον οἵτινες δὲν ἔχουσιν ἀποστολὴν τὴν διάδοσιν τοῦ βουλγαρικοῦ κηρύγματος παρα-

σύρονται· οὐδὲν ἦττον ὑπὸ τῆς προλήψεως, ὅπως χαρακτηρίζεται ὑπὸ τῶν φανατικῶν τοῦ νέου βίου τὸ αἶσθημα τῆς ἀναπολήσεως τῶν παρελθουσῶν πνευματικῶν σχέσεων. Ἐν πάσῃ περιπτώσει ὁμως ἡ πολιτικὴ ἐκράτησεν ἤδη τοῦ ἐδάφους, καὶ αἱ ἀναμνήσεις αὐταὶ εἶνε πλέον ἄνευ ἀκολουθημάτων.

Ἀπ' ἀρχτοῦ ἡ Τύρνοβος ἔχει ἔξοδον διὰ στενοῦ τινος, ἐπιμηκόους καὶ ὁμοιομόρφου αὐλῶνος, διαρρομένου ὑπὸ τοῦ ποταμοῦ, ὅστις παρέχει τῇ περιοχῇ αὐτῆς μίαν ἔτι χάριν πλεονάζουσιν. Ἐκατέρωθεν ἐπὶ τῶν κρασπέδων, τοῦ αὐλῶνος, ἄτινα καταλήγουσιν εἰς πετρώδεις σειράς, ἡ βλάστησις εἶνε εὐρωστος καὶ πλουσιωτάτη καὶ μετὰ τῶν φυτειῶν διακρίνονται κατ' ἀποστάσεις κομψόταται ἐπαύλεις ἀνήκουσαι εἰς εὐπόρους ἐκ τῶν κατοίκων, ἄλλοτε μὲν αἱ πλειεῖσται εἰς ὀθωμανούς, ἡδὴ δὲ ἅπασαι σχεδὸν εἰς Βουλγάρους. Βίς τὰ ἄκρα τῶν κρασπέδων καὶ ἡδὴ παρὰ τὴν ἔξοδον ἐκ τοῦ αὐλῶνος, ὑψοῦνται ἀντιμέτωποι δύο μοναί, εἰς τὴν ἑτέραν τῶν ὁποίων ὑπάρχει Θεολογικὴ Σχολή. Ὡς βεβαιούται, ἡ ἑλληνικὴ γλῶσσα δὲν εἶνε ἐξωστρακισμένη ἐξ αὐτῆς. Ἕλληγ τις ἐκ Βάρνης ἐξοβελισθεὶς ἔνεκα φαρμακῶν οὐχ ἦττον ἢ καὶ ἐξ ἰδίας προαιρέσεως ἐκ τῆς διδασκαλίας ἐν τοῖς ἑλληνικοῖς σχολείοις, προσέδραμεν εἰς τοὺς συμπολίτας τοῦ Βουλγάρους, οἵτινες ἠνοῖξαν αὐτῷ τὰς ἀγκάλας ἅμα καὶ τὰς θύρας τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς, ὅπου διδάσκει νῦν ἐξ ἔδρας τὴν ἀθάνατον γλῶσσαν τῶν προγόνων τοῦ πρὸς τοὺς Βουλγάρους μαθητάς. Ἀλλὰ δὲν βλάπτει τοῦτο· εἶνε ὁ μόνος προγονικὸς θησαυρὸς αὐτὸς ὅστις δὲν ἐξαντλεῖται. Τῷ εὐχόμεθα μάλιστα ἐν τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ καλὰς προόδους καὶ προκοπὴν αὐτῷ τε καὶ τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ.

(Ἐπιτελεῖ τὸ τέλος.)

Π. ΘΩΜΑ.

ΣΕΛΙΔΕΣ ΕΚ ΤΟΥ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΥ ΜΟΥ

14 Αὐγούστου.

Καὶ τί δὲν παρέχει ὁ Αὐγούστος! τί θορυβώδης καὶ πολυάσχολος μὴν! μὲ τί φροντίδας σκοτίζει τὰς κεφαλὰς, ἀλλὰ καὶ μὲ τί προσόδους γεμίζει τὰς ἀποθήκας! Καὶ πρέπει νὰ τὸ ἔγῃ καύχημά του, διότι κανεὶς ἄλλος ἀπὸ τοὺς ἀδελφούς του δὲν ἀκούει νὰ τοῦ λέγουν τόσῳ τρυφερά:

Αὐγούστε, καλέ μου μήνα,
Νάσουν δυὸ φοραὶς τὸ χρόνον!

Τραγοῦδι, τὸ ὁποῖον δὲν δικαιοῦνται νὰ φάλλουν εἰς τὴν ἔλευσίν του μόνον οἱ ἀγαθοὶ κτηματῖαι τῆς Πελοποννήσου καὶ τῶν λοιπῶν σταφιδοφόρων ἐπαρχιῶν, εἰς τοὺς ὁποίους σχεδὸν κατ' ἔτος δίδει ἀφορμὴν νὰ τὸν καταρῶνται μὲ τὰς

φοβεράς βροχάς του, και μάλιστα έφετος, έφετος! Δύτην μοί προξενούν σήμεραν αί έφημερίδες, γεμάται από τὰ καμώματά του: καταστροφή εις τὸ Αἴγιον, κατακλυσμὸς εις τὰς Πάτρας, πανωλεθρία εις τὴν Κυπαρισσίαν, ἀπελπισία εις τὴν Ζάκυνθον! Ἄλλ' ἡμεῖς οἱ ἐν Ἀθήναις εἴμεθα ἀπηλλαγμένοι τοιαύτης ἀγωνίας· δὲν φοβούμεθα τὴν βροχὴν, ἢ διότι θὰ μᾶς στερήσῃ μίαν ἐσπέραν τῆς ἀκροάσεως τῆς *Δόρα Χουαρίτας*· καὶ δὲν τὴν ποθοῦμεν ἐνίοτε, ἢ διὰ νὰ κάμωμεν ὕστερον τὸν πλέον ὠραῖον ἐξοχικὸν μᾶς περίπατον, ὅτε ὑπὸ τὸ πρόσφατον λουτρὸν ἐν γλωρᾷ καὶ μαργαριτοστικτῷ πρασινότητι ἀναθάλλει ἡ φύσις.

Ἐδῶ ἡ βροχὴ δὲν ἐμποδίζει οὔτε τὰ ροδάκινα ν' ἀναφανῶσιν ἐν τῇ γνοῦδει αὐτῶν ὠραιότητι, οὔτε τοὺς ροδίταις νὰ ὠριμάσουν, τὰς κατ' ἐξοχὴν ἀθηναϊκὰς σταφυλάς, τὰς ὁποίας εἰς τινὰ μέρη καλοῦσιν ἐκφραστικώτατα *τουρκοπούλαις*, οὔτε τοὺς διδασκάλους ἀπὸ πάσης ἐλληνικῆς γωνίας κατὰ τοιαύτην ἐποχὴν νὰ συρρέωσι, μετασχηματίζοντες ἐκάστην πρῶταν εἰς θορυβῶδες ἐντευκτήριον τὸν ἔρημον κῆπον τοῦ *κλαυθμῶνος*· οὔτε τοὺς ἐκδότας διδακτικῶν βιβλίων νὰ τρέχουν νυχθημερὸν εἰς τοὺς τυπογράφους των, οὔτε τὰς ἀγγελίας καὶ τὰ προγράμματα τῶν ἰδιωτικῶν ἐκπαιδευτηρίων νὰ γεμίζουν τὰς ἐφημερίδας, οὔτε τὰς ἐξεταστικὰς ἐπιτροπὰς νὰ σχηματίζονται, οὔτε τὸν ξενοδόχον μου νὰ γίνεται ἄλλος τόσος, βλέπων ἐγγίζοντα τὸν καιρὸν καθ' ὃν ἐπανερχεται ἀθρόα ἡ φοιτητικὴ πελατεία του, οὔτε τὸν οἰκοδεσπότην μου νὰ ἐλαττώσῃ τὴν τιμὴν τῶν ἐνοικίων του, οὔτε τοὺς ἀνθρώπους νὰ τρέχουν ὅπου ἀντικρύζουν ἐνοικιάζεται. Ἀλλὰ καὶ τί θλιβερά αὐτὴ ἡ ἡμέρα διὰ τοὺς μαθητάς! ἄρχειται λῆγον δι' αὐτοὺς τὸ χρυσοῦν ὄνειρον τῶν διακοπῶν· τὰ *καταρίνια*, ὡς ἤκουσα νὰ ὀνομάζονται οἱ νέοι τῆς Στρατιωτικῆς σχολῆς μὲ τὰ κίτρινα περιλαίμιά των, ἐπανερχονται εἰς τοὺς κλωθούς των· διὰ τὰς ἐστιάδας τῶν παρθεναγωγείων αἱ φιλόστοργοι φροντίδες τῶν γονέων ἀντικαθίστανται ὑπὸ τῆς αὐστηρᾶς ἐπαγρυπνήσεως τῶν διδασκαλισσῶν.

Καὶ στοχάζομαι τὴν Ἐλένην, τὴν προσφιλεῖ μικρὰν μου ἐξαδέλφην· μετὰ μίαν ἢ δύο ἐβδομάδας θὰ εἶνε ἐδῶ· θὰ ἐπιστρέψῃ ἀπὸ τὴν ἐπαρχίαν φέρουσα ὅλην τὴν ὄρεξιν καὶ τὴν εὐθυμίαν τῶν δύο μηνῶν, τοὺς ὁποίους ἔζησεν ἐν μέσῳ τῶν ἀγαθοτέρων συγγενῶν της, εἰς τὴν ἐξοχὴν, ὑπὸ τὰς ὄψεις τῆς πλουσιωτέρας βλαστήσεως καὶ τῆς ὠραιότερας φύσεως, μὲ νέας γνωριμίας, μὲ τὴν ὑπεροχὴν της, λατρουμένη, ζηλευομένη, βασιλισσα ἐν μέσῳ τῶν ὑποκόων της, γραμματισμένη μεταξὺ τῶν ἀπλοϊκῶν ὀμηλικῶν της. Πόσα θὰ ἔχη νὰ μοῦ διηγήται! Ὅλα ὅσα δὲν ἐπρόφθασε νὰ μοῦ εἴπῃ εἰς τὰς ἐπιστολάς της· ἀλλὰ πρὶν τὰ ἐξαντλήσῃ, θὰ τὴν ὀδηγήσω μίαν πρῶταν μέχρι τῆς μεγάλης θύρας τοῦ Ἀρσακείου... ὦ! πῶς

θὰ μὲ κυττάξῃ· θὰ πλημμυροῦν τὰ δάκρυα εἰς τὰ ὄμματά της· ὅλαι αἱ πρόσφατοι ἀναμνήσεις τοῦ θέρους θὰ παρουσιασθοῦν τότε ὀλοζώντανοι ἐμπροστά της, ὡς νὰ ζητοῦν νὰ τὴν τραβήξουν ἀπὸ τὸ ἀγέλαστον ἐκεῖνο κτίριον, νὰ τὴν καταδιώκουν ἀπὸ τὰς μαρμαρίνας ἐκεῖνας βαθμίδας, αἷτινες θὰ τῆς παγώνουν τὴν ψυχὴν. Ἀλλ' ἡ Ἐλένη δὲν εἶνε ἀπὸ τὰ τρελλὰ ἐκεῖνα κορίτσια, τὰ ὁποῖα δὲν δύνανται νὰ ἀγαπήσουν, οὔτε καὶ νὰ συνειθίσουν τοὺς τέσσαρας τοίχους τοῦ παρθεναγωγείου· εἶνε καλὴ καὶ φιλόπονος· θὰ τὴν παρηγορήσουν γρήγορα αἱ σύντροφοί της, καὶ θὰ τῇ προσφέρῃ ἐπιφθονωτέρας χαρὰς ὁ ἔρωσ τῆς μαθήσεως.

15 Αὐγούστου.

Τῆς ἔγραφα σήμεραν κατὰ τὴν συνθήειάν μου δύο εἶνε αἱ ἀδυναμίας της: νὰ λαμβάνῃ ἐπιστολάς μου καὶ νὰ ἀποστηθίσῃ ποιήματα.

« Ἀγαπητὴ μου Ἐλερίτσα!

Ἄρκετὰ ἐχόρτασες σπιτι καὶ περιποιήσεις· ἔλα νὰ τριγυρίσῃς ὀλίγον καὶ τὰς Ἀθήνας. Τοῦ χρόνου τέτοιον καιρὸ θὰ εἶσαι πλέον ἐντελῶς ἀπηλλαγμένη ἀπὸ τὰς φροντίδας τῶν μαθημάτων καὶ τοῦ σχολείου· θὰ ἔχῃς αἰώνιον καλοκαῖρι· θὰ εἶσαι μία Κυρία καθὼς πρέπει, μὲ τὸ πιάνο σου καὶ τὰ ἐργόχειρά σου· θὰ εἰσαχθῆς εἰς τὸν κόσμον, εἰς τὸ ἄλλο αὐτὸ σχολεῖον· καὶ ἀπ' ἐκεῖ θὰ ἐκτιμήσῃς τὴν ἀξίαν τοῦ παλαιοῦ· τότε ἡ γλυκυτέρα διασκεδάσις σου θὰ εἶνε νὰ φυλλολογῆς τὸ μικρὸν λευκωμά σου· μέσα εἰς αὐτὸ αἱ συμμαθητριά σου, ἀπὸ τὰς ὁποίας ἐχωρίσθης, σοῦ ἄφησαν τὴν ἀγάπην των εἰς ὀλίγους στίχους καὶ εἰς τὰ ὀνόματά των. Ἀλλὰ τώρα συλλογίσου ὅτι εἶνε τὸ τελευταῖον ἔτος αὐτό, τὸ ὁποῖον θὰ διανύσῃς εἰς τὸ Ἀρσακεῖον, καὶ ὅτι ἔχεις μίαν μεγάλην ὑποχρέωσιν νὰ ἐκτελέσῃς ἀπέναντι τῶν γονέων, τῶν συγγενῶν, καὶ τῶν ἀγαπῶντων σε· τὴν ὑποχρέωσιν νὰ μὴ διαφύσῃς τὰς ἐλπίδας των. Ἐνθυμείσαι κατὰ τὴν ἐορτὴν τῆς ἀπονομῆς τοῦ Ραλλείου τί δάκρυα ἔχυσες, ὅτε παρουσιάσθη εἰς τὸ μέσον ἡ εὐτυχῆς βραβευθεῖσα καὶ ἔλαμπεν ἀπὸ σεμνότητα καὶ ἐπιμέλειαν, καὶ τὴν ἐχειροκρότουσιν καὶ τὴν ἐφίλουσιν; Ἐνθυμείσαι ὅτι, ἀφοῦ ἐσφάγγισες τὰ ἴματιά σου, ἐστρέψες πρὸς ἐμὲ καὶ μοῦ ἐψιθύρισες σιγά, μὲ χαμόγελον, ἀλλὰ καὶ μὲ ἀπόφασιν: « τοῦ χρόνου θὰ τὸ πάρω ἐγὼ »· ἀλλ' ὅχι· τόσον σιγά, ὥστε νὰ μὴν τὸ ἀκούσῃ ἡ πλησίον μου ἰσταμένη Διευθύντρια. Ἐνθυμείσαι πόσον φιλοστόργως σοῦ ἐσφιγξε τὸ χέρι, μὲ πόσῃν πεποιθήσειν ἀπήνητσε, βλέπουσα πρὸς ἐμέ: « βέβαια! » Ἐννοεῖς τώρα τὴν ὑποχρέωσιν σου;

Μετὰ τὴν πυρκαϊάν τῶν Ἀνακτόρων, περὶ τῆς ὁποίας σοῦ ἔχω γράψῃ τόσα, εἶχομεν πρὸ ὀκτῶ ἡμερῶν θλιβερὸν θέαμα, τὴν ἀποτέφρωσιν τῆς Ἀγορᾶς· τὸ *παληοπάζαρον* αὐτὸ ἦτο ἡ ἀδυναμία σου διὰ τὸν ἀπλοῦστατον λόγον ὅτι τὸ ἐπε-

σκέπτετο δύο μόνον φορές τὸ ἔτος, τὸ Πάσχα καὶ τὰ Χριστούγεννα, ὅτε ἤστραπτε καταστόλι-
στον ἀπὸ τὴν ἑορτὴν, καὶ ἔκρυπτε τὰς ἀκαθαρ-
σίας καὶ τὰ ῥάκη του, καὶ ἦτο ἀληθινὰ χαρὰ νὰ
τὸ περιεργάζεται κανεὶς· τὰς λεπτομερείας θὰ
τὰς εἶδες εἰς τὰς ἐφημερίδας, ἂν ἔχῃς ὄρεξιν
ἐνίοτε νὰ τὰς κυττάξῃς· ἀλλ' αἱ ἐφημερίδες δὲν
θὰ σὲ κάμουν νὰ ἴδῃς ὅπως θὰ ἔβλεπες μὲ τοὺς
ὀφθαλμούς σου τὰ ἐρείπια τῆς καταστροφῆς μετὰ
τὰς πρώτας ἡμέρας. Ἡ Ἀγορὰ σου δὲν ἔχει
πλέον νὰ παρατάξῃ τὰς μεγαλοπρεπεῖς ἐκείνας
μαδημένας ὄρνιθας, γεμάτας μὲ χρυσὰ παρά-
σημα καὶ ποικιλόχρους ταινίας, καὶ τὰ καλοψη-
μένα χρυσόφωμα μὲ τὰς καλλιτεχνικὰς γλυφάς
των, ὑπὸ μυρτοστεφεῖς θόλους καὶ εἰκόνας καὶ θό-
ρυθον καὶ κίνησιν· εἶνε τότε μία μεγάλη μαυρι-
σμένη πλατεῖα, καπνίζουσα μέχρι χθές, δυσώ-
δης, οἰκτρά· σκοντάπτεις εἰς ἀπηνθηρακωμένα λεί-
ψανα ξύλων, φαγωσίμων, καὶ καταστίχων· οἱ
Λούστροι σκάπτουσι μὲ τὰ χέρια των εἰς τὴν
στάκτην διὰ νὰ εὕρουν δεκάρας· οἱ σκύλοι περι-
λείχουν πυρίκαυστα τεμάχια κρεάτων· οἱ δυστυ-
χεῖς παθόντες συγκομίζουσιν ἐντὸς κάρρων τὴν πε-
ρισωθεῖσαν ξυλικὴν τῶν παραπηγμάτων των· οἱ
καλοὶ χριστιανοὶ ἀνάπτουν ἀπὸ ἓν κηρίον εἰς μι-
κρὸν εἰκόνημα τῆς Παναγίας· ἡ Παναγία ἀνήκει εἰς
τὸ ἐπὶ τῆς Ἀγορᾶς παλαιὸν ἐκκλησιάκι· τὰ γράϊ-
δια ζητοῦν νὰ ἀποδώσουν εἰς τὴν ὀργὴν τῆς τὸ
δυστύχημα, καὶ εἰς θαῦμα τὸ ὅτι δὲν ἀπετεφρώ-
θη τὸ εἰκόνημά της· ἐν τούτοις τὰ πρωτεῖα τῆς
θαυματουργίας δύναται νὰ διαμφισθητῆ ἡ ὄρ-
νις, ἣτις τὴν μετεπιούσαν τῆς πυρκαϊᾶς ἀνευρέ-
θη ὑπὸ τὴν τέφραν ζωντανὴ καὶ ἀπείρακτος, μό-
νη αὐτὴ ἐξ ὄλων τῶν ζωϊκῶν ἐκεῖ πέραν ὄντων.
Τὸ γνωστόν σου Ὀρολόγιον, ἀλλ' ἡμίκαυστον
καὶ ἄνευ ζωῆς, ὑφούται ἐν τῷ μέσῳ, ὡς τὸ φου-
γάρον πλοίου ναυαγήσαντος καὶ γυμνωθέντος.
Ἡ ἀρχαιολογικὴ Ἐταιρία θὰ ἐπιχειρήσῃ ἀνασκα-
φάς· ἐξ ὅλης αὐτῆς τῆς νεαρᾶς ἀσχημίας τίς οἶδεν
ὅποιον ἀρχαῖον κάλλος θὰ ἀναδύσῃ! Ἐὰν εὕρε-
θουν τίποτε ἀγαλματάκια, καθὼς ἐκεῖνα τὰ ὅποια
τόσον σου ἤρσαν εἰς τὸ Μουσεῖον τῶν Τανα-
γραίων ἀρχαιοτήτων, θὰ τὰ ἴδωμεν μαζῆ.

Προχθὲς ὁ ἀδελφός σου ἐφόρεσε τὴν νέαν στο-
λὴν του, ἀνθυπολοχαγοῦ τοῦ πυροβολικοῦ· ἐδέχθη
τὰ συγχαρητήρια ὅλων μας· ἦτον ὁ πρῶτος μα-
θητὴς τῆς Σχολῆς· πιστεύω ὅτι θὰ γίνῃ μίαν
ἡμέραν καλὸς στρατιώτης· ὠραῖα πηγαίνει ἡ νέα
στολὴ εἰς τὸ ὑψηλὸν ἀνάστημά του· τὸ πρόσωπόν
του εἶνε κοριτσιστικο ἀκόμη, καθὼς λέγουν· δὲν
ἔχει μύστακας, ἀλλὰ τί τὸ θέλεις; ἔχει καρδιά.
Μόνον προχθὲς ἐκτυπώσε τὸ ξίφος του ἐπάνω εἰς
τὸ πεζοδρόμιον πολὺ δυνατὰ· τῷ παρετήρησα γε-
λῶν ὅτι ὀφείλει νὰ μεριμνᾷ περὶ τῆς σεμνότητος
τῆς σπάθης του, ὡς οἱ πατέρες περὶ τῆς τιμῆς
τῶν νεαρῶν θυγατέρων των· τὰ ξίφη τοῦ στρα-
τοῦ μας, ἀφοῦ οἱ κακοὶ καιροὶ τὰ κατεδίκασαν εἰς

διηκενὴ παρθενίαν ἐντὸς τῶν θηκῶν των, δὲν
δικαιοῦνται νὰ ἐπιδεικνύονται βροντωδῶς, πρὶν
βαπτισθῶσιν εἰς τὸ αἷμα, ὡς εἰς τὰς παρθένας
δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ἐνδύονται καὶ φέρονται ὡς
Κυρίαί, πρὶν ὑπανδρευθῶσι. Δὲν ἐπειράχθη· ἐκο-
κίνισεν ἐλαφρὰ, καὶ δὲν ἔτυχε ν' ἀκούσω ἔκτοτε τὸ
ξίφος του νὰ κτυπᾷ ἐπάνω εἰς τὸ πεζοδρόμιον.

Θὰ ἔμαθες τὴν σύγκρουσιν τοῦ σιδηροδρόμου
μεταξὺ Καλαμακίου καὶ Κορίνθου· ἀλλ' ὅ,τι δὲν
ἤξεύρεις ἴσως εἶνε ὅτι τὸ αἷτιον, τὸ προκαλέσαν
ταύτην, εἶνε ἐφαρμογὴ καθαρῶς Ἀμερικανικῆς
ἰδιοτροπίας τῶν διευθυντῶν ἀμφοτέρων τῶν συγ-
κρουσθεισῶν ἀτμαμαζῶν· οἱ κύριοι οὗτοι, ζηλω-
ταὶ τῶν Ἀμερικανικῶν ἠθῶν, καὶ θανάσιμοι ἀν-
τιζηλοὶ, ἀπεφάσισαν νὰ λύσωσι τὴν ἀντιζη-
λίαν των διὰ μονομαχίας· ὤρισαν τὸν τρόπον καὶ
τὸν τόπον τῆς συναντήσεως, καὶ, χάριν τοῦ ἀσκαν-
δαλίστου, προσέλαβον ὡς μάρτυρας, ἀντὶ δύο ἡ-
τεσσάρων, πάντας τοὺς ἐπιβάτας τῆς ἀμαξο-
στοιχίας. Τὸ πρᾶγμα εἶνε περίεργον, καὶ δὲν
ἤξιζε νὰ σταματήσω ἐδῶ, ἀλλὰ δὲν μὲ περιμέ-
νει τὸ ταχυδρομεῖον. Περιμένω νὰ μοῦ γράψῃς
τί καταστροφὴν ἔκαμεν εἰς τὰ κτήματά σας ἡ
βροχὴ, καὶ ἂν θὰ ἔλθῃ μαζῆ σου ὁ Νίκος νὰ ἐγ-
γραφή εἰς τὸ Πανεπιστήμιον.

Ἐγὼ περιμένω τὴν σπιτονοικοκυράν μου ἀπὸ
τὴν Πανήγυριν τῆς Τήνου διὰ νὰ μοῦ διηγηθῇ,
καθὼς καὶ πέρισυ, τὰ ἐφετεῖνά τῆς Παναγίας θαύ-
ματα, τὰ ὅποια παραδόξως δὲν ἐφρόντισαν ἐφέ-
τος οἱ ἐνδιαφερόμενοι νὰ δημοσιεύσωσι προκατα-
βολικῶς. Ὑγιαίνει, καλὴ μου Ἐλένη».

ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΟΣ.

ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΟΙ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΟΙ

Μετ' ἀπαραμίλλου δραστηριότητος ἐργάζονται
οἱ Ἀμερικανοὶ εἰς τὴν κατασκευὴν τῶν σιδηρο-
δρόμων των· αἱ σιδηραῖ γραμμαί, τὰς ὁποίας
χαράττουσιν ἐπὶ παρθένου πολλάκις ἐδάφους,
προηγούνται συνήθως παρ' αὐτοῖς παντὸς ἄλλου
μέσου συγκοινωνίας, περατοῦνται δ' ἐν σπουδῇ,
ἄνευ ἐξιχνιασμένης μελέτης, καὶ διὰ τοῦ προ-
χειροτέρου ὕλικου. Βραδύτερον, καθ' ἔσον αἱ ἐργα-
σίαι τοῦ οὕτως αὐτοσχεδιασθέντος σιδηροδρόμου
προβαίνουσιν ἐν ἀκμῇ, ἀντικαθιστῶσιν ὅσημέραι
καὶ διορθοῦσι πάσας τὰς ἀτελείας τῆς πρώτης
κατασκευῆς. Τοιοῦτοτρόπως οἱ Ἀμερικανοὶ ἀνε-
πτυξαν ἀπιστεύτως τοὺς σιδηροδρόμους των. Περὶ
τὰ τέλη τοῦ 1883 τὸ μήκος τῶν κατασκευα-
σμένων γραμμῶν συνεποσοῦτο εἰς 195,917
χιλιόμετρα, ἡ ἔκτασις δὲ τῶν κατὰ τὰ τέσσαρα
τελευταῖα ἔτη προστεθεισῶν ὑπερβαίνει τὰ
50,000 χιλιόμετρα. Τὸ 1880 κατασκευάσθησαν
σιδηροδρόμοι 11,500 χιλιομέτρων, τὸ 1881